

Nagy Koppány Zsolt

Amelyben Ekler Ágostra

– emlékezünk –

Aki emlékezik: Ekler Aurélia (34): Ekler Ágost csapongó fantáziájú özvegye. Művelt, olykor cinikus, máskor érzelmes, sőt érzelmős nő. Állását tekintve korrektor egy vezető napilapnál. Vékony, szemüveges. Hibrid személyiség.

Abbahagyja a munkát és félretolja az éppen javított kéziratot
(Allókép: vérrel és arannyal ékes korrektúrapéldányok)

Köszönöm, hogy eljött, igazán kedves. Nehezen tudtam volna elszakadni a munkámtól, és felkeresni önt. Persze, beszélni sem lesz könnyű. Hadd acélozzam meg magam egy helyzetképpel az Ágosttal való közös múltunkból. Ne tartson ezért szívtelennek vagy gonosznak, de azt hiszem, minden szónál ékebben fejezi ki a kettőnk között meglévő különbséget, és némi magyarázattal szolgál tipikusan házastársi vitáink eredetét illetően is.

Ágost a díványon ül (akkor még, mint minden rendes értelmiségi, egy lakótelepi panelban laktunk), körülbelül kétfélméternyire a tévétől, amelyben éppen a Forrest Gump című film szereposztása fut felfelé, és hangosan zokog. Én ott ülök mellette, és egy kis édeskés undoron kívül semmit sem érzek. Feszengek, mert szégyellem magam előtt, hogy ez a nagydarab ember, aki – ha a művészete kerül szóba – verekedni is képes, így bógjön.

Ágost hüppög vagy kettőt, majd a nagy, barna szemeivel rám néz, az arckifejezésemet látva elhűl, és szemrehányástól remegő hangon megszólal:

– Neked kőből van a szíved!

Tudom, hogy meg kéne állnom, mégsem teszem, ezért így válaszolok:

– Neked meg nyálból.

Ezután egy hétköz nem beszéltünk, de aztán kibékültünk. Én bocsánatot kértem, ő is, és keményen fogadkozott, hogy erősebb lesz.

– Szóval a sarkadra fogsz állni? Jól van, fiam. De csak finoman, hintázva!

– Úgy legyen, kicsi lekváros kenyérem.

Így szólított mindig... mert az volt a véleménye, hogy pont olyan finom vagyok... (elérzékenyül, szemét dörzsöli).

– regényrészlet –

Szóval vitatkoztunk éppen eleget, mégis szeretttük egymást, ahogy az már vagy tízezer éve történik a párkapcsolatokban. És minél több idő telik el, annál rosszabb nélküle. Az egyedül maradásban a hétköznapiak a legborzalmasabbak: hadd meséljem el, mi történt a minap.

A fülem mögé nőtt valamilyen kis bigyó, alighanem egy pattanás. Azért mondom, hogy alighanem, mert nem tudtam megállapítani, mi az: mindenesetre egy dudor. Annak idején, mikor még élt Ágost, biztosan megkérem, hogy nézze meg, és ha mondjuk pattanás, nyomja ki, de rögtön – aztán öt perc múlva elfelejtjük az egészet, és a napok szép egyformaságban telnek tovább. Ám a múlt héten nem volt ott Ágost, és most már nem is lesz, soha többé. Mikor ebbe egy kicsit jobban belegondoltam, döbenten értettem meg: nincs immár a világon egyetlen ember sem, aki megnézné, mi nőtt a fülem mögé – ilyen intim dolgot ugyanis senkitől sem kérhetünk anélkül, hogy undort ne váltanánk ki: esetleg a szerelmünkől vagy az anyukánktól. De férjemet buta és érthetetlen baleset érte, anyám gyerekkoromban meghalt – talán az is engedett egy kis enyvét házasságunk eresztékei közé, hogy mindketten normálisan felnevelt, de mégiscsak árva gyermekek voltunk. Rengeteget sírtam emiatt, és napokig próbálgattam megnézni én magamnak: tükrökben tükröződő tükrökkel próbáltam becserkészni testemnek ezt az eldugott területét, mégsem sikerült. Lám, a tükrök is hiába vannak, siránkoztam tovább.

Boldog, ki nem próbálta még... ezt az állapotot. Én még fiatalnak tartom magam, és nem tudom, hogy viselem el a következő esztendőket egyedül. Hallgassa csak, mint mond az enyhén fogyatékos prédikátornő, Bessie, Erskine Caldwell zseniális Tobacco Roadjában: *„Az Úr szándéka, hogy mindannyian társra találjunk. Ilyennek teremtett minket. Ezt mondogatta a volt férjem is. Én azt mondtam neki, hogy egy férfinak asszonyra van szüksége, mire ő azt mondta nekem, hogy az asszonynak meg férfira. Megboldogult férjem ebben a tekintetben ugyanolyan volt, mint az Úr. Ami a párosodást illeti, mindketten ugyanúgy vélekedtek.”* Hát így. Igaza van az Úrnak és a megboldogult férjnek egyaránt. *(elbógi magát)* Nem akarok egyedül lenni!... *(hüppögés, majd)* Elnézést.

Tudja, pár évvel ezelőtt megállított egy nénike az utcán. Eléggé rozoga volt szegény, koszosak voltak a ruhái és enyhe hűgyszag lengte körül. A tekintete zavaros volt, de jóindulatú. Már amennyiben egy öreg, szinte magatehetetlen néninek lehet jóindulatú a tekintete – a jóindulatú tekintetben ugyanis benne rejlik valami mögöttes tartalom: erőt, pénzt, előnyt, erényt és fölényt sejtet, melyeknek ellenére viselőjük lehet jóindulatú. Azt kérdezte tőlem:

– Mondja csak, aranyoskám, milyen nap van ma?

Megütközve néztem vissza rá, és mondtam, hogy csütörtök.

– Jaj, lelkem, csillagom, nagyon szépen köszönöm. Ne haragudjon, hogy megszólítottam, tudja, egyedül élek, és egy kicsit össze vagyok zavarodva a napokkal.

Szeretett volna egy kicsit beszédbe elegyedni, de én gyorsan továbbálltam. Azt hiszem, ez volt a letragikusabb történet, amelyet valaha tapasztaltam. Tudom, hogy az én életem is errefelé tart, és rettegek tőle. Ugyanakkor még gondolni sem akarok egyelőre más férfira. Szegény Józsi gyakran jár ide, de vele kapcsolatban

nagyon furcsa érzéseim vannak. Ha megpróbálnám definiálni őket, azt hiszem, az undor szó lenne a legmegfelelőbb. De valamilyen szánalommal vegyes undor...

Ágost mesélte, hogy fiatalokorukban, amikor még nem ismertük egymást, Józsi egyszer annyira berúgott valami kiállítás megnyitón, hogy az asztal alatt összehúgyozta magát. Nemsokára azonban felébredt, s mivel időközben nagyon fickós lett a kedve, odatántorgott Ágosthoz, és azt mondta neki:

– Hallod... én azt hiszem, megyek. Adj egy rágót, mert hazafelé beugrom a ribanchoz – akkor még nem rettegett ennyire a nejétől, és ezzel a keresetlen szóval illette, valahányszor az nem volt jelen.

Szerencsére azonban eltévedt, beleesett egy árokba, és ott aludt reggelig, így a ribanc nem látta meg a húgyos Józsit. Talán ezért lett később a felesége, és persze sem ezt a történetet, sem a ribanc-dolgot nem ismeri. Nekem viszont, ahányszor Józsival találkozom, mindig eszembe jut, és undorral vegyes röhöghetnékem támad. Meg hát, ha túl is tudnám tenni magam szolid alkoholizmusán és ezen a durva történeten, akkor sem volna túl erkölcsös dolog elvenni a feleségétől. Persze, most úgy beszélek, mintha csak rajtam múlna Józsit magamhoz édesgetni: az is lehet, hogy nem érdeklek őt, és nem is kellenék neki. (*felzokog*) Még neki sem kellek! (*szipogva önt lelket magába*) Igaz, már a temetés napján meg akart dugni, ha jól értettem az apropózását. De visszatérve Ágostra.

Képzeld, mi történt a temetés előtti estén... Itt ravataloztuk fel a szomszéd szobában (rendes, hagyományos temetése volt, amilyent mindig is akart), az első házban, ahogy errefelé mondják. Tisztességesen felöltöztettük, ami nem volt könnyű dolog, mert a teherautó alaposan szétroncsolta a testét. A feje szerencsére épségben maradt, az öregasszonyok csodát emlegettek. Én persze tudtam, hogy csupán a véletlennek köszönhető az egész, de buzgón helyeseltem: a siratóasszonyoknak nem szabad ellentmondani.

Éjfél felé járt az idő, mikor elmentek a nénik, a szomszédok és az összes látogató. Utáltam ezt a virrasztásdolgot, de tudtam, hogy én ezek után is itt, ebben a faluban fogok élni, úgy kell tehát csinálnom mindent, ahogy a helybéli emberek elvárják. Nem akartam ideköltözni soha, de Ágost ragaszkodott hozzá, és mivel az utóbbi időben elég jól kezdett keresni, idejöttünk: főleg azért, hogy majd nyugdíjaskorában a hegyeket festegethesse, pipával a szájában, és közben, hahaha, tejet kortyolgasson.

Elmentek tehát a virrasztók, és csak én maradtam ott Ágosttal. Leültem kicsit, és néztem a fejét: olyan volt az egész jelenet, mint a filmekben – tudja, hajlamos vagyok ilyen gesztusokra, még akkor is, ha nem látnak mások. Elkezdtem a közös imáinkat mormolni, praesente cadavere, azokat, amelyeket korábban együtt írtunk meg arra az esetre, ha valamelyikünk előbb halna meg. A harmadik és egyben utolsó ima közepén tűnt fel, hogy nincs rajta nyakkendő. Nem fért a fejembe, hogyan történhetett, hiszen a nénikkel minden részletre ügyeltünk, és az sem, hogy miért csak akkor vettem észre. No se baj, gondoltam, biztosan valahová elkeveredett, úgyhogy elindultam megkeresni.

De nem elkeveredett, hanem elő sem vettük: a nyakkendőket abban (*mutatja*) a szekrényben tartjuk, vagyis most már csak tartom, az ajtó belső oldalán, és amikor kinyitottam, láttam, hogy a temetési öltönyhöz illő nyakkendő ott lóg a

többi között. Leakasztottam, Ágost fölé hajoltam, és elkezdtem átrángatni a fején, hogy szépen a nyakára tudjam illeszteni. Elég nehezen bújt át, de átbújt, megigazítottam a gallérja alatt, és kötni kezdtem, ehhez ugyanis nagyon értek. Micsoda hülyeség így kiöltözni a temetéshez, ezen az egyáltalán nem odaillő gondolaton töprengtem, amikor Ágost kinyitotta a szemét, rám nézett és így szólt:

– Látod, fiam, megint neked kell megkötnöd a nyakkendőmet, mint eddig is mindig.

Mert soha nem tudta megkötni szegény a nyakkendőjét, soha, de soha, az istennek sem.